Konsekwencje integracji gospodarczej i walutowej dla małych i średnich przedsiębiorstw

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE 3
1. UTWORZENIE UNII GOSPODARCZEJ I WALUTOWEJ 7
1.1 PRZYCZYNY POWSTANIA UNII GOSPODARCZEJ I WALUTOWEJ 7
1.2 PROCES INTEGRACJI GOSPODARCZEJ I WALUTOWEJ 10
1.2.1 Raport Komitetu Delorsa 10
1.2.2 Traktat z Maastricht (warunki zbieżności) 11
a) Stopa inflacji 14
b) Stopy procentowe 15
c) Deficyt budżetowy i dług publiczny 16
d) Udział w Europejskim Systemie Walutowym (ESW) 18
2. PRZYSTĄPIENIE POLSKI DO UNII GOSPODARCZEJ I WALUTOWEJ 20
2.1 POLSKA NA DRODZE DO SPEŁNIENIA KRYTERIÓW KONWERGENCJI 20
2.2 MAKROEKONOMICZNE SKUTKI WPROWADZENIA WSPÓLNEJ WALUTY DLA POLSKI 22
2.3 ARGUMENTY ZA PRZYSTĄPIENIEM POLSKI DO UGIW 24
3. OTOCZENIE MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW 27
3.1 DEFINICJA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW 27
3.2 ROLA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW W GOSPODARCE 28
3.3 PROGRAM UE NA RZECZ PRZEDSIĘBIORSTW I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI 30
3.4 POLITYKA POLSKIEGO RZĄDU W ZAKRESIE WSPIERANIA MSP 36
3.5 WARUNKI FUNKCJONOWANIA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW 42
3.5.1 Koszty dostosowania się do wymogów Unii Europejskiej 44
3.5.2 System podatkowy 46
3.5.3 Koszty działalności 47
3.5.4 Poziom wykształcenia społeczeństwa 49
3.5.5 Prace naukowo-badawcze 49

3.5.6 Infrastruktura wspierająca małe i średnie przedsiębiorstwa 51
a) Infrastruktura techniczna 51
b) Infrastruktura finansowa 51
c) Infrastruktura doradczo-szkoleniowa i informacyjna 52
4. WPŁYW INTEGRACJI GOSPODARCZEJ I WALUTOWEJ NA DZIAŁALNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW 54
5. WNIOSKI KOŃCOWE 59
6. BIBLIOGRAFIA 63

WSTĘP

Dobrowolna rezygnacja z walut narodowych, na ogół o wielowiekowej tradycji i ustalonej pozycji na międzynarodowych rynkach finansowych, i to aż w 12 liczących się na gospodarczej mapie świata krajach, jest przedsięwzięciem bez precedensu i obdarzonym dużym ryzykiem ekonomicznym i politycznym. Jednak w opinii inicjatorów i realizatorów tego procesu, jakim jest Unia Gospodarcza i Walutowa, średnio-, a zwłaszcza długoterminowy efekt przedsięwzięcia będzie pod wieloma względami zdecydowanie korzystny dla gospodarek państw członkowskich.

Podstawą prawną ustanowienia Unii Gospodarczej i Walutowej (UGiW) jest podpisany w Maastricht (Holandia) traktat o Unii Europejskiej. W skład obecnej UGiW weszło dwanaście z piętnastu krajów UE (Austria, Belgia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia i Włochy). W przyszłości skład członkowski Eurolandu rozszerzy się wraz z przystępowaniem do niego nowych krajów. Każdy kraj UE ma bowiem prawo należeć do UGiW, o ile spełni określone warunki – tzw. kryteria konwergencji, dotyczące inflacji, długoterminowej stopy procentowej, stanu finansów publicznych oraz stabilności kursu walutowego. [5, s.16] Oznacza to, że także Polska, gdy będzie już członkiem Unii Europejskiej, ma przed sobą perspektywę udziału w obszarze euro na zasadach obowiązujących pozostałe kraje.

Podstawowymi korzyściami, jakie odniosą firmy działające na zintegrowanym rynku są eliminacja kosztów związanych z wymianą walut oraz uproszczenie rozliczeń finansowych, procedur księgowania i raportowania w firmach działających na wielu rynkach. Głównym atutem pozostaje jednak eliminacja kosztów związanych z ryzykiem kursowym (kosztów zabezpieczenia się przed nim

oraz ewentualnych strat przy braku zabezpieczenia). Firmy zyskają również łatwiejszy dostęp do źródeł finansowania działalności: szersza oferta produktów finansowych i ich niższy koszt, ponieważ związane jest to z utworzeniem wielkiego, jednolitego, a więc bardziej konkurencyjnego rynku usług finansowych. Nie bez znaczenia pozostają zwiększone możliwości eksportowania. Ze względu na ułatwiony dostęp, z punktu widzenia waluty, do dotychczasowych rynków zagranicznych, firmy mogą osiągnąć korzyści wynikające ze skali produkcji. Także dzięki większej przejrzystości cen klienci zyskają możliwość łatwego ich porównywania i wyboru najniższych. [9, s.2]

Równie istotne, a w dłuższej perspektywie może nawet bardziej znaczące, będą korzyści o charakterze pośrednim, związane ze stabilizacją gospodarek krajów członkowskich UGiW (wymuszoną przez tzw. kryteria konwergencji oraz wynikającą z bardziej wyważonej, mniej podatnej na polityczne naciski polityki monetarnej Europejskiego Banku Centralnego) oraz ich zwiększoną konkurencyjnością na rynku globalnym.

Negatywnymi efektami będzie zwiększona konkurencja, nie tylko na rynkach zagranicznych, ale też na rynku krajowym. Konkurencja wymuszająca zmiany technologiczne, organizacyjne, marketingowe – zwiększające konkurencyjność produktów bądź usług i efektywność docierania z nimi do klienta. [20, s.135] Dalsza integracja europejskiego rynku towarów i usług umożliwia wydajnym firmom z krajów strefy euro znaczne poszerzenie ich rynków zbytu. Jednocześnie firmy te są zmuszone do większej innowacyjności, gdyż nie mogą już powiększać swej konkurencyjności drogą dewaluacji waluty krajowej. Możliwe jest także, iż te spośród firm z obszaru UGiW, które przegrają na swym terenie walkę konkurencyjną, będą częściej szukać szans na rynkach wschodnich, w tym w Polsce.

Polska musi już dziś realizować działania stabilizujące gospodarkę: ograniczać deficyt budżetowy, dług publiczny i inflację, stabilizować walutę oraz likwidować biurokratyczne bariery rozwoju przedsiębiorczości. Niestety na drodze do poprawy sytuacji MSP nadal stoi polskie prawo z olbrzymią ilością ograniczeń fiskalnych oraz słabo rozwinięta infrastruktura wspierająca.

Praca rozważa problemy związane z integracją gospodarczą i walutową Polski z UE, ze szczególnym uwzględnieniem konsekwencji dla małych i średnich przedsiębiorstw (MSP). Poddane analizie i ocenie zostały: założenia polityk

gospodarczych wobec MSP, zagrożenia wynikające z barier technologicznych i prawnych oraz stan przygotowań do procesu integracji.

Wiele istniejących na ten temat publikacji podchodzi do tej problematyki całościowo, omawiając skutki integracji ogólnie dla wszystkich przedsiębiorstw. W niniejszej pracy chciałbym przedstawić specyfikę MSP, która wymaga spojrzenia na te przedsiębiorstwa z innej perspektywy, niż na duże organizacje. Próba wykazania różnic obrazuje, że nie można ich kategoryzować w ten sam sposób, różnią się bowiem pod względem zarządzania i organizacji oraz w podstawowej kwestii dotyczącej skali przedsięwzięć. MSP działają często na tych samych rynkach co duże firmy, jednak wykazują większą wrażliwość na załamania koniunktury. W przeciwieństwie do dużych przedsiębiorstw, ich zwykle niski kapitał zakładowy oraz niski nakład inwestycji, w okresie spadku popytu oznaczają problemy finansowe. Według badań przeprowadzonych na zlecenie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (marzec 2000r.) główne zagrożenia ich interesów stanowią: nieuczciwa konkurencja, wysokie składki ZUS, niestabilność prawa, brak płynności finansowej, drogie kredyty i wysokie podatki. Dodatkowo sektor MSP jest rozdrobniony i słabo zintegrowany mimo, że prace w nim znajduje blisko 65% ogółu zatrudnionych. Oznacza to również, że MSP mają znacznie bardziej ograniczone możliwości wywierania wpływu na otoczenie i w większym stopniu są biernym podmiotem polityki gospodarczej. Pomimo, że integracja oznacza dla jednych i drugich przedsiębiorstw, liczne zmiany – bardziej lub mniej korzystne – to ich konsekwencje dla mniejszych podmiotów mogą być bardziej odczuwalne. Niezbędne są zatem działania zmierzające do złagodzenia tych skutków.

Zebrane w pracy argumenty umożliwiły udowodnienie poniższej tezy:
Niezbędnym warunkiem przystąpienia Polski do Unii Gospodarczej i Walutowej jest wypełnienie kryteriów konwergencji, tworząc tym samym warunki zapewniające wzrost gospodarczy niezbędny do funkcjonowania przedsiębiorstw. Rola państwa nie może się jedynie ograniczać do funkcji biernego doradcy, lecz musi również aktywnie wspierać już dziś działania dostosowawcze, by w momencie zjednoczenia polskie MSP nie startowały z przegranej pozycji. W tym celu niezbędne są zmiany regulacji prawnych, pomoc finansowa, transfer technologii, wzrost inwestycji i jasne określanie kierunków zmian. Przez właściwą politykę gospodarczo-społeczną państwo może przygotować MSP do sprostania konkurencji ze strony unijnych przedsiębiorstw.

W trakcie **pisania pracy** poważne trudności sprawiło dotarcie do aktualnych danych statystycznych, ponieważ wiele cennych analiz jest udostępnianych odpłatnie, z kolei te powszechnie dostępne dotyczyły często zbyt odległego okresu. Bardzo przydatnym narzędziem okazał się Internet. Na rządowych stronach internetowych odnaleźć można wiele przydatnych analiz, raportów i danych ilościowych dotyczących polskiej gospodarki. Dostępna literatura poruszająca problematykę Unii Gospodarczej i Walutowej w wystarczającym stopniu zaspokaja potrzeby, jej doskonałym uzupełnieniem są publikacje specjalistów rządowych wydawane między innymi przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości i Euro Info Centre.

Praca została podzielona na pięć rozdziałów. Pierwszy dotyczy przyczyn powstania Unii Gospodarczej i Walutowej oraz opisuje przyjęte kryteria zbieżności, których wypełnienie warunkuje przystąpienie do UGiW. W następnym rozdziale przedstawiony został stan polskiej gospodarki na podstawie analizy wskaźników makroekonomicznych i podstawowe argumenty przemawiające ze integracją gospodarczą i walutową. W trzecim rozdziale zdefiniowano małe i średnie przedsiębiorstw, precyzując podstawowe kryteria klasyfikacji oraz ich rolę w gospodarce. W dalszej części wiele miejsca poświęcono politykom UE i Polski wobec MSP, co pozwoliło zobrazować występujące problemy oraz kierunki w których będą zmierzać zmiany mające na celu poprawę ich sytuacji. Obszerny dział stanowi ocena warunków funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce.

Dokonana analiza SWOT dla MSP przedstawia ich słabe i silne strony oraz szanse i zagrożenia wynikające z integracji. Dalsze punkty rozwijają analizę stanu infrastruktury wspierającej MSP, koszty dostosowania się do unijnych wymogów, systemu podatkowego, kosztów działalności, poziomu wykształcenia i nakładu prac naukowo-badawczych. Rozdział czwarty podsumowuje wpływ integracji gospodarczej i walutowej na działalność przedsiębiorstw. Wnioski końcowe zawierają ocenę stanu przygotowań do integracji oraz kondycję małych i średnich przedsiębiorstw.

Liczba stron	64
Nazwa Szkoły Wyższej	Wyższa Szkoła Zarządzania, Warszawa
Rodzaj pracy	licencjacka
Rok oddania	2002

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę pisanie prac - sprawdzony serwis!